

De SleutelbrΩg

vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 14 NR 4
OKTOBER - NOVEMBER - DECEMBER 2016

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626
AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn Jeruzalemstraat 12 8000 Brugge

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

- 05 Themadossier Welzijn
Deel 1 Ziekenfondsen
- 14 Waar naartoe?
- 21 Brugs & Vrijzinnig:
Tosca Monteyne & Patje De Buck

Inhoud

- 03** **Edito**
Wij / Zij
-
- 04** **Actueel**
LEIF West-Vlaanderen
-
- 05** **Themadossier**
Ziekenfondsen - deel 1
-
- Aankondigingen**
- 11** 40 jaar Vermeylenfonds Brugge
Concert Willemsfonds
- 12** Tafelen voor LEIF
Lopen voor LEIF kerstloop
- 13** HVV Brugge 2
- 18** Nacht van de Vrijdenker
- 19** Zelfbeeld voor de lens
- 20** Wereldlichtjesdag
- 23** Raymond Maeckelberghe Foundation
-
- 14** **Waar naartoe**
-
- Nieuws**
- 16** uit de Vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen
- 17** uit het huisvandeMens
-
- 21** **Brugs & Vrijzinnig**
-
- 24** **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever
Jeruzalemstraat 12 • 8000 Brugge
E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West-Vlaanderen

BERICHT AAN DE LEZERS

Uw persoonlijke gegevens worden, behoudens bezwaar van uw kant, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens (pcmd), Jeruzalemstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om u verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levens sfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij u op eenvoudig verzoek kennis geven van uw gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.

www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENST U ZICH KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar:

lieve.decuyper@demens.nu.

VERHUIST U BINNENKORT?

Als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

Heeft u een goede zomer gehad? Ik alleszins. Ik heb genoten van lang en laat buiten ontbijten, van de terrassen in en rond Brugge (het Urb Egg café krijgt een 10 op 10), van onze vakantie aan de Belgische kust, van het avondeten met vrienden, van olympisch geluk en dito teleurstellingen.

Helaas ben ik net als u ook een paar keer dooreengeschud door terreurdaden, de één al wat dichterbij huis dan de ander. Het heeft voor mij verschillende gedachtegangen ontwikkeld en één ervan was de manier waarop de media ons beïnvloeden in ons denken en hoe wij daar mee om **mee kunnen/moeten gaan**.

In de media en in gesprekken gaat het dan vaak om de tegenstelling tussen de waarden van de islam en onze westerse waarden. En in de discussie is een mens dan al eens geneigd om in een “wij/zij” denken te vervallen: “zij doen dit, zij denken zo, zij hebben die gewoonten en wij zijn toch zo niet”. Is dat zo, zijn wij beter, zijn zij zoveel anders? Of maken we een fout door onze appreciatie en beoordeling van een totale groep of godsdienst te laten afhangen van de terreurdaden van een stel misdadigers? Het is een verhaal omtrent waarden, gewoonten, moraliteit al dan niet gebaseerd op godsdienst. En los van het feit dat het voor ons als humanisten/vrijzinnigen onmogelijk is onze moraliteit te koppelen aan een goddelijk wezen, moeten we de situatie en gebeurtenissen vandaag, hoe erg ze ook

zijn, nuchter bekijken en analyseren en ons niet laten leiden door wat de (sensatie gerichte) media ons voorschotelen. Zeker niet in “explosieve” situaties.

Als voorbeeld van (in mijn ogen) verkeerd denken of beoordelen van gewoonten neem ik de discussie rond onverdoofd slachten van schapen door moslims: een deel van de (westerse, katholieke) bevolking is er tegen en roept moord en brand maar als straks rond de feestdagen een ander deel van diezelfde (westerse, katholieke) bevolking een stukje foie gras zal eten, zal er ook (terecht) protest zijn tegen de manier waarop het voedsel de ganzen letterlijk de strot in wordt gepompt. Wie is hier nu beter of wie is slecht? Het illustreert dat het wij/zij denken niet correct is en dat het altijd goed is, je tong eens drie maal rond te draaien vooraleer je iets zegt. Zeker als je weet hoe vlug iets massaal en snel verspreid kan worden via de sociale media. Zeker naar aanleiding van terroristische aanslagen want dan is de verleiding om alles en ieder-

een op een hoop te gooien zeer groot.

Als westerse, verlichte mensen mogen we niet meehuilen met de wolven en moeten we de discussie breed open-trekken, eens op de rem gaan staan om alle aspecten te bekijken want alleen dan voer je een correcte discussie. Wij mogen onze waarden, onze wetten, onze moraliteit nooit laten beïnvloeden of wijzigen door extreme daden of extreme situaties. Als dit nodig zou moeten zijn (als!) dan moet dit gebeuren met respect voor onze democratie en haar beginselen. Hierin verschillen wij van een autoritair regime. Dit recht en deze plicht hebben wij. Aan ons om deze op te nemen.

Veel leesplezier!

PS ik weet dat ik er vroeg bij ben maar hou nu al 15 januari 2017 vrij voor de nieuwjaarsreceptie in de Normaalschool.

actueel

LEIF West-Vlaanderen

breidt dienstverlening omtrent waardig levenseinde uit

LEIF West-Vlaanderen bouwt aan LEIFpunten en -zittingen over heel de provincie om de bevolking en zorgverleners te ondersteunen bij hun vragen rond levenseindezorg.

In het najaar 2016 komen er een aantal zittingen bij:

Het LEIFpunt Oostende houdt vanaf oktober een **zitting in De Panne**. Dit elke eerste vrijdag van de maand van 13u30 tot 17u30 in Het Trefpunt in de Veurnestraat 13. De eerste zitting is op vrijdag 7 oktober. Nieke Daveloose staat in voor de permanentie van de LEIFzitting in De Panne. Zij is verpleegkundige en LEIFnurse.

Het LEIFpunt Oostende houdt vanaf december ook een **zitting in Bredene**. Dit elke eerste dinsdag van de maand van 16u tot 18u. De eerste zitting is op dinsdag 6 december. Marina Van Heyste zal er de permanentie verzorgen.

Het LEIFpunt Brugge houdt vanaf oktober een **zitting in Blankenberge**. Dit elke tweede woensdag van de maand van 9u tot 11u30 in het Stadhuis Blankenberge, J.F. Kennedyplein 1. De eerste zitting is op woensdag 12 oktober. Deskundig LEIF-medewerkster Jeannine Bellaert staat in voor de permanentie van de LEIFzitting in Blankenberge. Je vindt haar in het lokaal van de Preventiedienst op de 2de verdieping van het Stadhuis. Een afspraak maken op deze LEIFzittingen kan via 050 34 07 36 (bereikbaar elke werkdag van 9 tot 17u).

De informatiemedewerkers helpen je doorheen al je vragen rond waardig levenseinde en maken je ook wegwijs doorheen de bestaande formulieren en documenten zoals de negatieve wilsverklaring en de wilsverklaring euthanasie.

Patiënten, hun familie en hun artsen met vragen rond het levenseinde kunnen momenteel terecht bij het medisch team

West-Vlaanderen, tel 0471 83 90 10 (bereikbaar op dinsdag van 9u tot 12u en op woensdag en donderdag van 18u tot 20u). Een afspraak maken kan ook via de lokale informatiemedewerkers. Medische consultaties kunnen momenteel enkel in Brugge, Oostende en Roeselare.

Voor de permanentie van de nieuwe LEIFzittingen worden nog vrijwillige informatiemedewerkers gezocht die ofwel reeds een vorming hebben genoten ofwel door LEIF zullen opgeleid worden. Mensen die interesse hebben kunnen zich kandidaat stellen via telefoon 050 33 59 75 of mail naar brugge@demens.nu. De coördinaten en openingsuren van alle LEIFpunten en -zittingen en de LEIFdienstverlening door de huizenvandeMens vind je op www.levenshuis.be/leif.

LEIF West-Vlaanderen ontvangt prijs namens de Raymond Maeckelberghe Foundation

De Raymond Maeckelberghe Foundation werd opgericht om, in navolging van de Verlichtingsideeën, een nieuwe impuls te geven aan het Vrije Denken. Daartoe reiken zij tweejaarlijks twee prijzen uit, de 'Prijs voor het Vrije Denken' en de 'Prijs voor Vrijzinnige Actie'. Voor het jaar 2016 wordt de Prijs voor Vrijzinnige Actie toegekend aan LEIF West-Vlaanderen omwille van de bijzondere verdienstelijkheid inzake het uitdragen van het vrijzinnig gedachtegoed. De plechtige uitreiking van deze prijs gebeurt op zaterdag 22 oktober 2016 om 17u30 in de gotische zaal van het Brugse stadhuis.

Welzijn

Deel 1: Ziekenfondsen Zeven ziekenfondsmyches doorprikt

Ziekenfondsen maken integraal deel uit van het leven van iedereen maar recent worden ze kritisch benaderd. Ze worden duur, inefficiënt, overbodig, verstard, verzuild, ... genoemd. Zo wordt sluipend een voedingsbodem gelegd bij de publieke opinie. Daarom dit artikel: om desinformatie tegen te gaan en mythes en karikaturen te doorprikken.

We kunnen uiteraard dit artikel beginnen met de vraag of 'we nog ziekenfondsen zouden hebben als we met een schone lei een wettelijke ziekteverzekering zouden uitbouwen'. Kan de overheid dat niet doen? Of de private sector? Zo'n debat kan interessant zijn en het antwoord is verstrengeld met ideologische voorkeuren.

Maar is het ergens ook niet een vraag zonder voorwerp? Begint niet elke goede analyse met een blik naar het verleden? Hoe komt het dat we staan waar we staan? Hoe komt het dat we ziekenfondsen hebben?

Ziekenfondsen ontstonden uit lokale, kleinschalige en solidaire initiatieven. Vertaald naar het heden te vergelijken met de nieuwe, graag geziene burgerinitiatieven waarbij mensen de handen in elkaar slaan om iets voor elkaar te betekenen, om samen een beter resultaat te bekomen.

In de eerste helft van de 19de eeuw legden mensen -vaak in het kader van eenzelfde beroep- op vrijwillige basis geld samen dat moest dienen om kosten op te vangen bij ziekte. Later, bij de totstandkoming van het sociaal zekerheidssysteem in 1945, werd dit bestaand systeem van ziekenfondsverzekeringen geprofessionaliseerd, wettelijk verankerd en veralgemeend, en werden de ziekenfondsen een essentiële bouwsteen in de ziekteverzekering. Het zijn en blijven sociale ledenbewegingen die enerzijds instaan voor de uitvoering en het beheer van de wettelijke ziekteverzekering, maar anderzijds ook moeten zorgen voor het 'fysisch, psychisch en sociaal welzijn' van deze leden.

Doen ze dit nu nog goed? Zijn ze nog de sociale ledenbewegingen die ze vroeger waren, of zijn het verzuilde, dure en administratieve machtsbastions geworden? Niemand is perfect, ook de ziekenfondsen niet. We doen geregeld aan zelfonderzoek en proberen hier constructieve lessen uit te trekken. Het klopt dat we nog meer en sneller moeten vervellen tot een dienstverlenende organisatie in plaats van een uitbetalingsorganisatie. Het klopt dat we blijvend moeten inzetten op hogere efficiëntie en modernisering. Het klopt dat we onze leden nog beter moeten begeleiden door de complexe wereld van de ziekteverzekering. Het klopt dat we het democratisch gehalte

van onze organisatie moeten moderniseren. Het klopt dat we kritisch moeten kijken naar onze aanvullende verzekeringen, en die zo min mogelijk mogen voorzien van leuke voordelen in functie van de ledenstrijd.

Maar dat wil niet zeggen dat de karikaturale mythes over ons kloppen. Laten we een aantal feiten op een rij zetten.

1. Ziekenfondsen zijn duur

1,07 miljard euro kregen de ziekenfondsen in 2015 van de overheid. Met dit bedrag betalen we zowel de gezondheidszorgkosten als de ziekte-uitkeringen voor bijna 11 miljoen Belgen uit en betalen we een fijnmazig netwerk van lokale kantoren die de Belgen moeten bijstaan met al hun vragen. Met dit bedrag geven we informatie, begeleiding, juridische bijstand, ... en maken we dat de meer dan 8.000 nomenclatuurcodes verwerkt worden in een correcte terugbetaling, verwerken we de complexe materie van ziekte-uitkeringen, zorgen we voor een gedigitaliseerd communicatienetwerk met zorgverleners, ... Bovendien zijn we een belangrijke werkgever: 75 procent van onze administratiekosten gaat naar personeel.

Is 1 miljard euro veel geld? Ja, zeer zeker. Maar is dit te veel voor het werk dat de ziekenfondsen doen? Eén sprekend cijfer: 1 miljard euro komt neer op zo'n 3,34% van het totaal budget gezondheidszorg en uitkeringen. Reken je er nog de administratiekosten van het RIZIV en het Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg bij, dan komen we aan 3,84 procent. Met andere woorden: van elke 100 euro zorgbudget gaat 96,16 euro naar zorg. Ter vergelijking: de private Belgische sector doet het veel slechter, met 15,9 procent aan pure administratiekosten. En als je kijkt naar hoeveel euro per 100 euro geïnde premie effectief naar zorg gaat, zie je een schrikwekkend lage 66 euro.

Maar kloppen voorgaande - of "onze" cijfers wel? De Tijd haalde deze zomer een OESO-studie¹ aan waaruit bleek dat de administratiekosten gezondheidszorg in België met 5,2 procent zeer hoog liggen. Dit cijfer werd overgenomen en geciteerd, want de OESO is een respectabele instelling, niet waar? Toch

een aantal nuanceringen. De cijfers leren dat een groot deel van de Belgische kost niet bij de ziekenfondsen maar bij de overheidsadministratie en de private sector zit. Met dank onder meer aan staatsvormingstoestanden en versnipperde bevoegdheden.

Zeer opvallend dat de private verzekeraars met 1 procentpunt van de 5,2 procent verantwoordelijk zijn voor een grote kost als we rekening houden met de slechts 'marginale' rol en verantwoordelijkheid die zij hier hebben (een premieomzet 1 miljard euro). Ziekenfondsen doen het met 2,4 procentpunt en beheren ruim 30 miljard euro.

Nog belangrijker is dat de studie vooral tot doel had een methodologie te ontwikkelen voor het vergelijken van werkingskosten, maar daarbij stuit op veel fundamentele moeilijkheden. De auteurs geven zelfs verschillende keren toe dat de verschillen deels te wijten zijn aan verschillen in gezondheidssystemen en vooral statistische problemen. Lees: er worden vaak appels en peren vergeleken. En niet uit slechte wil, maar omdat het zeer moeilijk blijft om te weten wat wel en niet mee gerekend wordt onder het budget "gezondheidszorg". Vb. in aantal landen zit preventie er bij, bij andere niet. Vb. in een aantal landen zoals Nederland zit tandzorg niet in hun ziekteverzekering, in ons land wel. Vragen voorts: houdt men rekening met ziekte-uitkeringen, in hoeverre zitten activiteiten van gemeenten er duidelijk bij, zit langdurige zorg er in alle landen op dezelfde manier in of niet? Ten slotte: zitten in alle landen de uitgaven opgenomen die de ziekenfondsen in België opnemen? In casu: juridische bijstand leden, gezondheidsbevordering- en informatie, patiënten verdediging, ... Op basis van deze cijfers kunnen dus geen eenduidige conclusies getrokken worden.

Kan er niettemin bespaard worden op de ziekenfondsen? Goed om weten is dat we sinds 2010 al 180 miljoen euro hebben moeten besparen op onze werking (en dit los van de megabesparingen die we in de ziekteverzekering zelf al hebben moeten verteren). De huidige regering besliste in de zomer bovendien dat hier nogmaals 100 miljoen euro bijkomt de komende drie jaar. De administratiekosten zijn de laatste jaren veel minder gestegen dan de uitgaven gezondheidszorg, dit terwijl de complexiteit van het werk er niet minder op wordt en de personeelskosten steeds zwaarder doorwegen.

2. Ziekenfondsen liggen in een hangmat

Krijgen we dit geld zomaar toegekend, los van enige resultaatverbintenis en worden we zo al slapend rijk? Nee, ziekenfondsen worden op financieel geresponsabiliseerd en op velerlei manieren gecontroleerd.

Ten eerste is 10 procent van onze administratiekosten variabel en afhankelijk van efficiëntie. Onlangs werd een heel nieuw systeem uitgewerkt om de evaluatie effectiever te maken.

¹ <http://www.oecd.org/els/health-systems/Improving-Estimates-of-Spending-on-Administration.pdf>

Concreet zullen we beoordeeld worden op 7 processen, vervolgens onderverdeeld in 24 domeinen.

7 PROCESSEN		
1.	Verstrekken van informatie aan sociaal verzekerden	10 %
2.	Correcte en uniforme toekenning van de rechten binnen de geldende termijnen	15 %
3.	Correcte en uniforme betaling van prestaties binnen de geldende termijnen	20 %
4.	Detectie en terugvordering (art. 163 en 164)	10 %
5.	Organisatie van interne controle- en auditmechanismen	20 %
6.	Samenwerking met RIZIV (ter uitvoering bestuursovereenkomst) en deelname aan studies voor bepalen van het beleid (minister)	10 %
7.	Beheren van de boekhouding door de VI	15 %

Ten tweede worden we ook geresponsabiliseerd op de gezondheidszorguitgaven. We krijgen van de overheid geld om de gezondheidszorguitgaven van onze leden terug te betalen. 70 procent hiervan wordt toegekend op basis van effectief gemaakte uitgaven. Maar 30% wordt toegekend op basis van normbedragen. Dit zijn theoretisch en door academici berekende uitgaven wat een lid met zo'n profiel gemiddeld per jaar aan uitgaven zou mogen hebben. Indien de totale uitgaven van onze leden hoger liggen dan de normuitgaven dan moeten de ziekenfondsen (een deel) van het verschil bijpassen. Het feit dat er verschillende ziekenfondsen zijn, zorgt ook voor een gezonde concurrentie en idem responsabilisering. De administratiekosten worden tussen de ziekenfondsen verdeeld met als belangrijkste criterium het aantal leden.

3. Ziekenfondsen verdedigen patiënten niet

Ziekenfondsen zijn een belangrijke speler in de overlegorganen van de ziekteverzekering. We onderhandelen met de zorgverstrekkers over wat al dan niet terugbetaald moet worden, tegen welke prijs en onder welke voorwaarden.

In deze overlegorganen houden we een driedelige doelstelling voor ogen;

- Is deze maatregel goed voor onze leden, voor onze patiënten
- Is deze maatregel doelmatig
- Is deze maatregel haalbaar

De ziekenfondsen zetten wel degelijk heel sterk in op een betaalbare, kwaliteitsvolle zorg voor iedereen. We zetten onze schouders onder toegankelijkheidsmaatregelen zoals de beperking van ereloonsupplementen, het promoten van goedkope geneesmiddelen, het uitwerken van besparingsmaatregelen die de patiënten niet raken, het uitbouwen van de maximumfactuur, het recht op verhoogde tegemoetkoming, ... We maken maximaal gebruik van onze data - ook intermutualistisch - om hiaten op te sporen en verbetervoorstellen te doen. Het klopt dat patiëntenorganisaties prominenter in beeld komen. Een probleem is dit niet, gezien we een complementaire rol spelen en in verschillende dossiers de krachten bundelen. Patiëntenorganisaties zijn begrijpelijkerwijs meer gericht op specifieke pathologieën en hebben veel ervaringsdeskundigheid. Ze claimen een 'luis-in-de-pels'-rol, maar zijn terughoudend in het nemen van (financiële) verantwoordelijkheid.

Ziekenfondsen daarentegen hebben -ook vanuit hun wettelijke beheerverantwoordelijkheid- oog voor het algemeen belang. Onze dubbele benadering houdt in dat de meest doelmatige zorg betaalbaar moet zijn voor alle patiënten maar dat de ziekteverzekering ook voor de burger die ze betaalt (via sociale zekerheidsbijdragen en belastingen) betaalbaar moet blijven en onvermijdelijk rekening moet houden met budgettaire grenzen. Bovendien zetten ziekenfondsen ruim in op een goede dienstverlening en een ruim psychosociale ondersteuning, diensten voor maatschappelijk werk, gezondheidsbevordering, juridische bijstand bij medische fouten, thuishulp en socio-culturele vzw's.

Dit neemt niet weg dat we van elkaar kunnen leren. Ziekenfondsen zullen zo een vernieuwde invulling moeten geven aan hun democratisch gehalte, en nieuwe manieren moeten vinden om hun leden beter te betrekken bij het beleid.

4. Private verzekeraars of de overheid zouden het beter doen

Zou een overheidsdienst niet beter en efficiënter kunnen instaan voor de terugbetaling van de gezondheidszorguitgaven. In een aantal landen gebeurt dit met een parallel privaat circuit. Mensen verzekeren zich privaat om sneller toegang te hebben tot zorg, om wachtlijsten te omzeilen, om terecht te kunnen in private ziekenhuizen of gewoonweg om een logge overheidsstructuur te omzeilen. Niet echt een spoor dat wij voor ogen hebben.

Het "delegeren" van taken aan sociale ondernemers is bovendien op zich een model dat zijn waarde heeft verdiend, ook en vooral bij de burgers en verzekerden, die op die manier een bepaalde keuzevrijheid ervaren en ook hebben. Voor de volledigheid wijzen we er bovendien op dat mensen die het willen zich nu al bij een overheidsdienst kunnen aansluiten, met name de Hulpkas.

Wij zien het bestaan van de ziekenfondsen als een verrijking. Het stimuleert tot een gezonde gereguleerde concurrentiestrijd op vlak van dienstverlening, staat garant voor lokale verankering en tot innovatie en modernisering.

Criticasters stellen dat vijf ziekenfondsen, een kas van de spoorwegen en een hulpkas teveel van het goede is. De vraag is uiteraard wat het enerzijds kost en anderzijds oplevert om dit aantal te verminderen. Enorme besparingen zijn hier niet te verwachten.

De ziekenfondsen slaan overigens vaak de handen in elkaar. Zo leggen we al onze data samen in het Intermutualistisch Agentschap en stemmen we af over belangrijke dossiers via het Intermutualistisch College.

Ten slotte is een “links” ziekenfonds in deze tijden van “verrechtsing”, commercialisering van de zorg, geen overbodige structuur. Het blijft vreemd dat sommigen vanuit progressief oogpunt ziekenfondsen in vraag stellen die nochtans als wettelijke bestaansredenen hebben de verdediging van solidariteit en dit ook nog op een professionele manier mee kunnen waar maken.

Eerder wezen we al op de veel hogere kost van private verzekeraars voor minder dienstverlening. Het volstaat ook om naar de Verenigde Staten te wijzen om de inefficiëntie van zo'n systeem bloot te leggen. De gezondheidszorguitgaven in de VS bedragen ruim 17 procent van het bbp, en er zijn -ondanks Obamacare- nog steeds miljoenen mensen niet verzekerd.

Risicoselectie blijft niettemin het belangrijkste argument tegen private verzekeraars. 5% van onze verzekerden met de hoog-

ste ZIV-uitgaven concentreren 53% van de uitgaven van de wettelijke ziekteverzekering. Maar ook aan de kant van de patiënten factuur is de kostenconcentratie uitgesproken. In totaal betalen zij 27%.

Door de 10 procent ‘duurste’ risico's te weren, is het voor private verzekeraars makkelijk om uit de rode cijfers te blijven en een relatief lage premie te vragen. De ziekenfondsen daarentegen verzekeren iedereen, niemand valt uit de boot. Bovendien kunnen de Belgen vrij hun zorgverstreker kiezen, wat bij veel private verzekeraars lang niet het geval is. Ten slotte is het voor private verzekeraars heel verleidelijk om het principe ‘eigen schuld, dikke bult’ te verankeren in de kleine letters van hun contract.

5. Ziekenfondsen zijn bureaucratische dinosaurussen

Ziekenfondsen gaan niet mee met hun tijd en met de modernisering. Ze werken op een archaïsche manier met kleefbriefjes en in plaats van rechtstreeks af te rekenen met de zorgverstreker moeten hun leden getuigschriften binnen brengen om een terugbetaling te bekomen. Daar zou nog heel wat op bespaard kunnen worden, luidt het in sommige kringen. Misschien, maar overschat dit niet.

Ten eerste: informatisering en modernisering komen niet vanzelf, er gaat tijd en geld mee gepaard. Bij een derdebetalersregeling vervalt inderdaad de tussenstroom zorgverstreker naar patiënt naar ziekenfonds, maar wordt dit vervangen door een stroom zorgverstreker naar ziekenfonds en terug.

Ten tweede moeten we ons hoeden om niet in karikaturen te vervallen. Het gros van onze dienstverlening gebeurt vandaag al via derde betaler en geautomatiseerd, denk maar aan ziekenhuisopnames, apotheker, thuisverpleegkundigen, klinische biologie, ... Hiertoe hebben de ziekenfondsen een heel digitaal netwerk ontwikkeld (MyCarenet) waarbij ze permanent en in real time met deze zorgverstrekkers communiceren en data uitwisselen.

Ten derde zal de administratieve takenlast misschien kunnen minderen, maar in de plaats komen nieuwe, zeker even tijdsintensieve en vaak complexere opdrachten. We zetten steeds meer in op het begeleiden, informeren, adviseren en verdedigen van patiënten in steeds complexer landschap.

Ten vierde is ook de medewerking van derden in heel dit automatiseringsproces een kritische succesfactor. Anders geformuleerd: in de ziekteverzekering maken niet alleen de ziekenfondsen de dienst uit, maar is er ook nog een RIZIV, de overheid, een privacy commissie en talrijke beroepsgroepen die ook mee bepalen hoe het administratief allemaal kan werken. Denk bijvoorbeeld aan het protest dat bepaalde artsen-syndicaten organiseren tegen de recent ingevoerde verplichte derdebetalersregeling voor mensen met recht op de verhoogde tegemoetkoming. In een demagogisch pamflet luidt het als volgt: *'Door de regeling derdebetaler te verplichten willen de ziekenfondsen zich mengen in de raadpleging en de bevoorrechte relatie die wij met u hebben. Dit betekent dat uw arts niet meer in het belang van zijn patiënt zal kunnen handelen, maar onderhevig is aan het budget van de gezondheidszorg en de dwingende eisen van de ziekenfondsen om de terugbetaling van de zorgen te bekomen.'*

6. Ziekenfondsen zijn rechter en partij

Ziekenfondsen zijn rechter en partij. Ze dragen dubbele petjes en bezondigen zich aan belangenverstrengeling.

Het klopt inderdaad dat ziekenfondsen historisch gegroeide dubbele petjes hebben. Net zoals de vakbonden liggen ze aan de wieg van vele initiatieven in de gezondheidszorg zelf zoals de oprichting van polyklinieken, thuisverpleging, gezinshulp, sociale diensten, sanatoria en ziekenhuizen, etc.

Belangrijk te weten is dat de ziekenfondswet de taken van een ziekenfonds behoorlijk breed omschrijft. Ziekenfondsen moeten (1) deelnemen aan de uitvoering van de verplichte ziekteverzekering, (2) financieel tussenkomen bij kosten inzake ziekte en invaliditeit en (3) hulp, voorlichting en bijstand met het oog op het bevorderen van het fysiek, psychisch of sociaal welzijn verlenen.

Wij hebben de strategische keuze gemaakt om het ziekenfonds samen met de aanverwante organisaties als "één pakket te promoten en aan te bieden".

Het blijft niettemin onze overtuiging dat vanuit het publieke belang, belangvermenging vanzelfsprekend maximaal moet vermeden worden, maar dan wel rekening houdend met de specifieke eigenheid en meerwaarde van hetgeen er is en functioneert.

Volgende uitgangspunten zijn hierbij valabel:

- het "sociaal ondernemerschap" of non profit werken, blijft een belangrijke voorwaarde om belangenvermengingen binnen de perken te houden;
- het is elementair dat voor organisaties die verwant maar ook actief zijn binnen de verplichte verzekering er een volledige juridische en financiële scheiding is;
- als ziekenfonds dragen we nu reeds een financiële verantwoordelijkheid ter bevordering van een goed beheer van de wettelijke ziekteverzekering. Deze responsabilisering is een rem op mogelijke ongepaste belangenvermengingen;
- mogelijke belangenvermenging kan ook geminimaliseerd worden middels transparantie en open communicatie over overeenkomsten en dergelijke meer;
- Tot slot: een zichtbare belangenvermenging is nog steeds beter dan de vele "onzichtbare" belangenvermengingen die er zijn of kunnen bestaan in de wereld van de commerciële organisaties en internationaal opererende ondernemingen zoals vele private verzekeraars ...

7. Ziekenfondsen zijn politiek verzuild

Zoals blijkt uit de sociale geschiedenis van ons land, liggen ook de roots van het Socialistisch ziekenfonds in de "socialistische beweging", waar zeker in de beginfase er nauwelijks een onderscheid was te maken tussen "partij", "vakbond" en "ziekenfonds".

In de loop der tijden is er ondertussen heel wat veranderd, en is niet alleen de formele maar ook de feitelijke werking van het socialistisch ziekenfonds in hoge mate gedepolitiseerd. De tijd dat “de partij” of “het ziekenfonds” elkaar commandeerden of bestuurden, ligt al lang achter ons.

In het zog van de ontzuiling en de stijgende professionalisering heeft de directe politieke band fors aan kracht verloren. Ook bij “de leden” is een analoge band nog nauwelijks aanwezig. Het stemgedrag van de meerderheid van alle ziekenfondsleden loopt helemaal niet meer samen met de aan hen gelinkte ziekenfondsen.

Alles kan beter

Ook ziekenfondsen moeten oppassen dat ze hun bestaansreden als te vanzelfsprekend en voor eeuwig en altijd als verworven gaan beschouwen. Zeker in tijden waar soms van “verandering” een doelstelling wordt gemaakt, is dat geen optie. Het blijft onze overtuiging dat er heel wat ethische en rationele argumenten zijn, om de rol van ziekenfondsen nog steeds als een meerwaarde te onderbouwen.

Vanzelfsprekend is hiermee niet geschreven dat andere modellen en systemen uit den boze zijn. Maar gezondheidszorg en sociale zekerheid zijn nu eenmaal - en niet alleen in ons

land - een product van onze geschiedenis. Zonder meer van nul af herbeginnen is naar onze mening geen optie. Onze overtuiging blijft dat het veel beter en wijzer blijft, om vanuit de nog steeds sterke fundamenteën van onze ziekteverzekering, verder te blijven werken aan stelselmatige verbeteringen en innovaties.

EVELYNE HENS
RIK THYS
STUDIEDIENST NVSM

Korte Biografie van Rik Thys

Lic of Master Moraalwetenschappen, RUG 1981

Beroepsloopbaan:

- Van 1982 tot 1992 bij Bond Moyson West Vlaanderen
- Van 1993 tot 1999 werkzaam op het SEVI (Emile Vandervelde instituut) met als werkdomein “ziekteverzekering - gezondheidszorg - ethische dossiers”
- Adviseur Kabinet Minister Frank Vandenbroucke van 1999 tot 2003
- Sinds 2003 tot heden bij NVSM-UNMS

40 jaar Vermeylenfonds Brugge

ZATERDAG 8 OKTOBER 2016 - 15.30U
HOWEST - CAMPUS SINT-JORISSTRAAT

Het Vermeylenfonds Brugge werd opgericht in 1976. In de verlenglijn van August Vermeylens visie moest het de Vlaamse cultuur vanuit zijn kneuterig provincialisme optillen tot een Europees peil. Vermeylen sloot aan bij de grote West-Europese traditie van het humanisme door zijn streven naar vrijheid, waarheid en schoonheid hoog in het vaandel te voeren.

Sinds de oprichting tracht VF Brugge als dynamische afdeling de bijwijlen induttende geesten wakker te schoppen (met dank aan Louis Paul Boon). Het VF Brugge staat achter het linkse gedachtegoed als promotor van een meer rechtvaardige samenleving. Het is echter geen partijgebonden vereniging. Waar we voor gaan is vrijzinnigheid, pluralisme en verdraagzaamheid.

Zeker in deze verloederde tijden van politieke vervlakking en populisme vinden we 'engagement' helemaal géén vies woord. VF Brugge heeft geopteerd - geheel conform overigens de levensfilosofie van zijn bestuursleden - voor de Bourgondische aanpak: in een geest van 'levensgenieting' willen we onze leden confronteren met zowel al het mooie en lekkere, als met het lelijke, bedreigende en bedreigde van deze wereld.

Dit jaar is het Vermeylenfonds Brugge 40 jaar jong. En dat moet gevierd worden.

Op zaterdag 8 oktober 2016 zijn alle belangstellenden welkom in Howest, Campus Sint-Jorisstraat, Sint-Jorisstraat 71, Brugge.

De viering start om 15.30u.

Programma

- Verwelkoming door voorzitter Jacques Ducazu
- Inleiding door Prof. Dr. Koen Goethals, nationaal voorzitter Vermeylenfonds
- Lezing door Prof. Dr. Johan Braeckman: 'Kritisch denken: valkuilen en mogelijkheden'
- Aansluitend receptie aangeboden door VF Brugge

Mogen we vragen uw aanwezigheid te melden via j.ducazu@scarlet.be

Concert Willemsfonfs

ZATERDAG 17 DECEMBER OM 20U
CONCERTGEBOUW BRUGGE

11de Concert voor Vriendschap en Verdraagzaamheid.

Dubbel jubileumconcert:

20 jaar Artis Dulcedo

10 jaar samenwerking met Willemsfonds Brugge

Iedereen welkom!

Willemsfonds Brugge doet reeds 10 jaar beroep op het Brugs Symfonisch Orkest Artis Dulcedo o.l.v. de gedreven dirigent Steven Decraene, die zeer uiteenlopende muziekstukken op het programma plaatst. Het orkest viert daarenboven zijn 20ste verjaardag.

We opteerden dit jaar voor een totale samenwerking. Dit betekent dat het orkest met het vooropgestelde programma éénmalig optreedt voor eigen publiek én het Willemsfonds publiek. Een unieke kans om ons Concert voor Vriendschap en Verdraagzaamheid te laten doorgaan in het CONCERTGEBOUW!

Op het programma: **Pianoconcerto 1 van Tchaikovsky met solist Bart Meynckens en 'De Nieuwe wereld' van Dvorak.**

Praktisch

Onze traditionele receptie zal vooraf plaatsvinden in het dienstencentrum Van Volden, Joris Dumeryplein 1, Brugge van 18u tot 19u30. Concert: 22€-19€-15€ /uitgebreide receptie met hapjes en belegde broodjes: 20€ - Info en tickets:

katrien.dotselaere@telenet.be / 0477 59 17 94

Rek. WF Brugge: BE69 4752 1366 8178

Tafelen voor LEIF

**VRIJDAG 25 NOVEMBER
OM 19U SALONS DENOTTER,
TORHOUTSESTEENWEG 76 IN ZEDELGEM**

André Van Nieuwkerke, voorzitter LEIF West-Vlaanderen
Dr Luc Proot, coördinerend LEIFarts
Mariola Farina, Gastro Vita - culinaire tafelgasten
nodigen u uit op Tafelen voor LEIF

MENU

Cava Minguett Brut vergezeld van fijn
degustatieglaasje met tartaar van wilde zalm,
guacamole, dille en sesamzaadjes

* * *

Soepje van prei, kokos, curry en citroenmelisse

* * *

Vrijdag Visdag. Creatie van Danny Huyghebaert

* * *

Filet van parelhoen, quinoa, herfstpakketje, sausje
van vanille en steranijs, Charlotte aardappel

* * *

Crumble van appel met honingijs, crème anglaise,
krokantje van peperkoek

* * *

Mokka met versnaperingen

Prijs: 75 euro pp. wijnen en water inclusief

Reserveren kan bij Mariola Farina
via gastrovita@telenet.be of gsm 0476 33 47 74.

Na bevestiging van de reservatie kan u storten voor
de benefiet in Salons Denotter op rekeningnummer
BE44 0016 8405 0645 met vermelding van naam en
aantal aanwezigen. Groepsreservatie is mogelijk tot tafels
van 10 personen.

Lopen voor LEIF Kerstloop

VRIJDAG 9 DECEMBER 2016 OM 20U TE BRUGGE

Op vrijdag 9 december gaat de
kerstloop door, 6 km of 10 km
door een feestverlichte stad. De
start is om 20u op de Markt.

Sinds 2015 is LEIF West-Vlaanderen 1 van de goede doelen
van deze wedstrijd in Brugge. Zoals voorbije jaren zoeken we
een aantal sportievelingen die deze wedstrijd speciaal voor
LEIF West-Vlaanderen willen meelopen, met een LEIFhesje,
om LEIF te steunen en meer zichtbaarheid te geven.

Trek dus die loopschoenen aan en doe mee!

Inschrijven als LEIFloper kan via lieve.decuyper@demens.nu.
Geef je naam, de wedstrijd(en), het aantal km en je geboorte-
datum door. Je hoeft als loper voor LEIF zelf niet in te schrijven
voor de kerstloop, we schrijven de lopers als groep in en be-
talen ook de deelnamekost voor de groep aan de organisator.
De deelnamekost voor de kerstloop als LEIFloper is 12 euro
zowel voor de 6 als voor de 10 km. Elke LEIFloper dient
zijn inschrijvingsgeld te storten op de rekening van LEIF
West-Vlaanderen. Rekeningnummer LEIF West-Vlaanderen:
BE44 0016 8405 0645 - BIC: GEBABEBB.

We verzamelen voor de start als groep en dan worden de
borstnummers en LEIFhesjes uitgedeeld. Praktische info hier-
over wordt na inschrijving meegedeeld. Graag uiterlijk 3 weken
voor de wedstrijd inschrijven. Alle info over deze loopwedstrijd
in Brugge: www.lopenvoorhetgoededoel.be

Ook helpende handen en sponsors gezocht!
De organisator van de kerstloop zoekt elk jaar helpende handen
om het event in goede banen te leiden alsook sponsors voor de
wedstrijd. Omdat LEIF West-Vlaanderen 1 van de goede doe-
len is voor de kerstloop brengen wij graag helpende handen en
sponsors aan. Alle info via lieve.decuyper@deMens.nu

HVV Brugge 2

**VOORDRACHT DOOR MEVR. RIA ANYCA
'HOUB HOUB, YELLAH!' WAT ZOVEEL
BETEKENT ALS 'VOORUIT MET DE BUS.'**

**ZONDAG 16 OKTOBER OM 11H00
IN VC DE SLEUTELBRUG**

De media slaat ons om de oren met de vluchtelingenproblematiek. In elk journaal komt de migratie naar Europa ter sprake, gaande van kommer en kwel onderweg over de impact op de levensstandaard en moraliteitsbesef van Westerse mens tot de terreur van IS. Maar hoe zit het met de ontheemden in het Midden-Oosten zelf?

Op vraag van een student fotografie vergezelde Ria hem naar de Syrische vluchtelingenkampen in Zahlé, Libanon. Ze interviewde talrijke mensen. Soms verliep het gesprek stroef, soms overheerste de angst en lieten de vluchtelingen slechts met mondjesmaat informatie los. Elk kamp functioneerde zoals een

klein dorp, bevolkt door gewone mensen: sociale types, een enkele profiteur. Toch koesterden ze allen eenzelfde hoop: ooit terug te keren naar het goede leven van toen, het liefst in Syrië. Deze hoop smolt elke dag een klein beetje meer.

Deze ervaringen resulteerden in het boek 'Houb houb, yella!' wat zoveel betekent als 'vooruit met de bus.'

De inhoud van de voordracht:

- beeldmateriaal Syrië van vóór de oorlog (Aleppo, Homs, Damascus, ...)
- ontstaan van de oorlog (beknopt - helder taalgebruik)
- vluchtelingenstroom naar Libanon (Zahlé)
- getuigenissen van de mensen zelf
- beeldmateriaal vluchtelingenkampen

WAAR *naar toe?*

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen

➔ Voor extra info en bevestiging zie telefoongids laatste pagina

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
 Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 6 oktober 14u30	Lezing 'het nieuwe denken in de filosofie' door Prof.dr. Gily Coene (vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen, VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Vermeylenfonds	Zaterdag 8 oktober 15u30	Viering 40 jaar Vermeylenfonds Brugge. Zie blz 11	Howest, Campus Sint-Jorisstraat
 Willemsfonds	Zaterdag 8 oktober van 11u00 tot 20u30	Deelname aan het 'Betere Boek' Gent. Info: www.hetbetereboek.be	Liberaal archief en het Geuzenhuis Gent
 Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 13 oktober 14u30	Lezing 'het nieuwe denken in de fysica: de kwantumrevolutie en de wondere wereld van de kwantummechanica' door Prof.dr. Gaston Moens, em. (vakgroep Scheikunde, VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Willemsfonds	Donderdag 13 oktober 20u00	Islam debat met moraalfilosoof Patrick Loobuyck en Aziz Karim Raiput, voorzitter van het Islamitisch Centrum te Brugge. 4 euro voor leden, 6 euro voor niet leden	Liberaal mutualiteit Revillpark 1, Brugge
 HVV VRIJ DENKEN EN DOEN	HVV Brugge 2 Zondag 16 oktober 11u00	Zondagsgesprek met mevr. Ria Anyca, reisbegeleider en freelance journalist met als titel 'Houb, houb, yallah' (vooruit met de bus). Zie blz 13	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 huis van de mens is vrijzinnig humanistisch	huisvandeMens donderdag 20 oktober tussen 9 en 17u	Zelfbeeld voor de lens - fotosessies voor (ex-)kankerpatiënten Zie blz 19	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 RAYMOND MAECKELBERGHE FOUNDATION	Raymond Maeckelberghe Foundation Zaterdag 22 oktober 17u30	Uitreiking 'Prijs voor het Vrije Denken' en 'Prijs voor Vrijzinnige Actie' Aansluitend banket in hotel Crown Plaza (zie flyer bij dit nummer)	Gotische zaal, stadhuis Brugge. Hotel Crowne Plaza
 Vermeylenfonds	Zaterdag 22 oktober	Uitstap Gent. Vm: gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Verhaeren Verbeeld' (MSK) - lunch in het Groot Vleeshuis. Nm: gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Voor God en Geld' (Caermersklooster) - culinaire afsluiter in restaurant Argenvino	Gent
 Vermeylenfonds	Zaterdag 5 november	Gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Abstracte lijnen. 100 jaar Luc Peire'	Arentshuis - Brugge
 Willemsfonds	Dinsdag 8 november vanaf 19u30	'American Election night' met gast-sprekers, apéro en streetfood. Deelname 15 euro. I.s.m. Open VLD, OVLD jongeren, Liberale vrouwen Brugge en Vief (50 actief) Brugge	Restaurant Zandwegemolen, Oude Oostendse steenweg, Brugge
 Uitstraling Permanente Vorming	Brugs Universitair Centrum Uitstraling Permanente Vorming Donderdag 10 november 14u30	Lezing 'het allesmogelijke: verzoening tussen religie en wetenschap?' door dhr. Johny De Graeve (gepensioneerd journalist)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

ORGANISATIE		TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	Brugs Universitair Centrum Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 17 november 14u30	Lezing 'het nieuwe denken in de wetenschapsfilosofie' door Prof.dr. Bart Van Kerkhove (vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen, VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Willemsfonds	Vrijdag 18 november 20u00	Uitreiking Julius Sabbepenning met lezing door Wim Vandenbussche	Kon. Atheneum, St Clarastraat, Brugge
	Vermeylenfonds	Zaterdag 19 november	Uitstap Sint Idesbald en Oostduinkerke. Vm: gegidst bezoek museum Paul Delvaux - lunch in Estaminet De Peerdevisscher. Nm: gegidst bezoek aan Navigo (Nationaal Visserijmuseum)	Sint Idesbald Oostduinkerke
	HVV Brugge 2	Zondag 20 november 11u00	Fair Trade workshop 'proef de wereld' neemt je mee op reis rond de wereld van aperitief tot dessert. Verhalen uit het Zuiden inbegrepen. Inschrijven per mail eliro@telenet.be	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	LEIF West-Vlaanderen	Vrijdag 25 november 19u00	Tafelen voor LEIF. - reserveren via gastrovita@telenet.be - 0476 33 47 74. Zie blz 12	Salons Denotter, Torhoutsestwg 76, Zedelgem
	Brugs Universitair Centrum Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 8 december 14u30	Lezing 'het nieuwe denken rond borstreconstructies' door Dr. Ben De Brucker (Geneeskunde, VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	Zaterdag 10 december	Cozmix: gegidst bezoek aan de Volksterrenwacht Beisbroek met aansluitend de exclusieve vertoning van de film 'De wereld van Escher'	Volksterrenwacht Beisbroek - Brugge
	Willemsfonds	Zaterdag 17 december 20u00	11 ^e concert Voor Vriendschap en Verdraagzaamheid. Dubbel jubileumconcert: 20 jaar Brugs symfonisch Orkest Artis Dulcedo en 10 jaar samenwerking met Willemsfonds Brugge. Zie blz 11	Concertgebouw Brugge
	Vrijzinnig Centrum en alle Brugse Vrijzinnige verenigingen	Zondag 15 januari 11u00 tot 14u00	Nieuwjaarsreceptie van de Brugse Vrijzinnige Gemeenschap.	Turnzaal Hogeschool West Vlaanderen (HOWEST) Sint Jorisstraat 71 8000 Brugge
	Vermeylenfonds	Zondag 22 januari vanaf 11u	Algemene statutaire ledenvergadering met etentje	Howest, Campus Sint-Jorisstraat
	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19u30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	HuisvandeMens	Elke werkdag tijdens de kantooruren en op afspraak	Voor vrijzinnige plechtigheden, informatie over wilsverklaringen, vrijzinnig humanistische begeleiding, ... Voor alle info: brugge@deMens.nu of 050 33 59 75	Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge

meer info omtrent de activiteiten van het Brugs Universitair Centrum:
www.upv.vub.ac.be/upv-regionaal of 02/614 82 20

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen

VRIJZINNIG HUMANISTEN NIET WELKOM OP NATIONALE HULDE IN NIEUWPOORT

Op 7 augustus vond de 82ste editie van de Nationale hulde aan Koning Albert I en de helden van de IJzer plaats in Nieuwpoort.

Naast de diverse toe-

spraken en bloemenhuldes is er op deze plechtigheid ruimte voorzien voor een oecumenische gebedsdienst waarin diverse vertegenwoordigers van religieuze erediensten aan bod komen. Tot nu toe zijn vrijzinnig humanisten er niet vertegenwoordigd. De georganiseerde vrijzinnige gemeenschap uit de Westhoek nam contact op met het stadsbestuur van Nieuwpoort met de vraag of ook aan het vrijzinnig humanisme, als erkende levensbeschouwing, ruimte kon worden gegeven. In een eerste reactie werd gemeld dat een vertegenwoordiging van de vrijzinnig humanistische levensbeschouwing niet gewenst is.

Hierop vertrokken 2 brieven naar het stadsbestuur Nieuwpoort, een brief namens de vrijzinnige gemeenschap lokaal/provinciaal onderschreven door Marc Van Muylem, voorzitter Vrijzinnig Huis Koksijde en Els Goderis, directeur huizenvandeMens West-Vlaanderen en een brief van Sylvain Peeters, voorzitter deMens.nu om de situatie aan te kaarten en met de vraag om hieromtrent een constructief overleg te hebben. Met een verwijzing naar gelijkaardige evenementen zoals de IJzerbedevaart, de Oostendse Zeeliedenhulde, de jaarlijkse herdenking (WOII) op de Canadees-Poolse begraafplaats in Maldegem en de internationale herdenking onder de Menenpoort in Ieper waar wel ruimte gegeven wordt aan de vertegenwoordigers van alle erkende levensbeschouwingen.

Vanuit het stadsbestuur ontvingen zij vervolgens een schrijven dat de bemerking zou worden opgenomen als agendapunt in de evaluatievergadering van woensdag 10 augustus 2016, na de huldiging op 7 augustus, wat dus betekent dat onze levensbeschouwing op deze editie werd geweerd. Hierop verspreidde de vrijzinnige gemeenschap een persmededeling:

“Wij vinden dat de houding van het stadbestuur getuigt van weinig respect naar andere erkende levensbeschouwingen. In tijden dat vele vragen gesteld worden naar de huidige samenlevingsnormen en de jammerlijke bijhorende conflicten is dit

eens te meer een kaakslag in het zoeken naar eenheid en tolerantie in onze huidige pluralistische maatschappij”, aldus Marc Van Muylem.

Sylvain Peeters ten aanzien van de Stad Nieuwpoort: *“Als de Vlaamse overheid via de Interlevensbeschouwelijke Dialoog werk wil maken van een ware pluralistische maatschappij, mag een stad hierin niet achterblijven.”*

Tijdens de evaluatievergadering van de hulde kwam men nog niet tot een beslissing voor volgend jaar. De vaststelling van het programma van de volgende hulde gebeurt door het college van burgemeester en schepenen van Nieuwpoort begin 2017.

STUDIEDAG NIET-CONFESSIONELE ZEDENLEER

Zaterdag 22 oktober is er een interactieve studiedag rond het vak niet-confessionele zedenleer, naar aanleiding van 45 jaar deMens.nu/Unie Vrijzinnige Verenigingen. De studiedag getiteld ‘Blijf bij de les’ vindt plaats in Antwerpen, in de Stads-campus UA.

Wie wil mee vorm geven aan het vak NCZ van de toekomst: steek de provinciegrens over en ga er heen!

Info en inschrijven via www.demensnu.events.idloom.com/
Blijfbijdeles

CANVAS LANCEERT ONLINE-PLATFORM ROND ZINGEVING, FILOSOFIE EN RELIGIE

De vraag naar de zin van het bestaan is universeel en van alle tijden. De samenleving heeft nood aan reflectie op leven en waarden.

Canvas wil het publiek laten kennismaken met verschillende levensbeschouwelijke visies: door diverse wereldbeelden te integreren in zijn bestaande aanbod, maar ook met nieuwe initiatieven.

Eén daarvan is www.canvas.be/wereldbeeld: een online platform rond zingeving, filosofie en religie dat in augustus werd gelanceerd.

Dit najaar volgt op Canvas Wanderlust: een programma waarin filosofe Alicja Gescinska praat met spraakmakende persoonlijkheden met diverse filosofische en religieuze achtergrond.

Foto's © Maarten Caesens

EEN HUWELIJKSPLECHTIGHEID OP MAAT

Wil je je huwelijksgeluk graag delen met familie en vrienden tijdens een plechtig moment, liefst op eigentijdse en persoonlijke wijze, dan helpt het huisvandeMens je graag bij de organisatie van een huwelijksplechtigheid.

In voorbereidende gesprekken bekijk je samen met de consultant de mogelijkheden inzake het verloop van de ceremonie en teksten. Hou er rekening mee om het huisvandeMens minstens een half jaar tussen aanvraag en effectieve uitvoering te contacteren. De dienstverlening is kosteloos.

Het huisvandeMens is dit jaar niet present op de huwelijksbeurs in de Beurshalle Brugge die doorgaat van 7 tot 9 oktober maar is wel aanwezig op 2 oktober op de huwelijksbeurs Trendy Trouwen in Thermae Palace Oostende.

huisvandeMens Brugge

Jeruzalemstraat 51 - 8000 Brugge

E brugge@demens.nu - T 050 33 59 75

www.nachtvandeVrijdenker.be

26/11
2016

TICKETS
€ 16 leden
€ 18 vvk
€ 20 add

ZEBRASTRAAT GENT

NACHT

lezingen

VAN

Rutger Bregman, Johan Braeckman
James Garvey, Marli Huijer
Richard Wilkinson, Ignaas Devisch

debat

DE

Farah Focquaert, Jan Verplaetse
Kris Wellekens, Miriam van Reijen
Manu Keirse

gesprekken

VRIJ

Tinneke Beeckman &
Guillaume Van der Stighelen

Thomas Decreus &
Christophe Callewaert

powertalks

DENKER

Griet Vandermassen
Bart Coenen
Pieter Bonte

op de filosofa

met
Peter Algoet

filocafé

met
Alex Klijn

f @nachtvrijdenker
facebook.com/nachtvandeVrijdenker

BOEKHANDEL
WALRY STRAAT

kaban

imd
Instelling voor
Moraal Opleiding en
Opvoeding

HVV
VRIJ DENKEN EN DOEN

GEUZEN
HUIS
WAAR VRIJDENKERS THUIS ZIJN

ZELFBEELD VOOR DE LENS

fotosessies voor (ex-)kankerpatiënten

donderdag 20 oktober 2016 tussen 9 en 17u in VC De Sleutelbrug

Elke strijd laat sporen na. Als je kanker doorstaat of doorstaan hebt, heeft dat zijn gevolgen.

Je lichaam is getekend, je kan niet meer wat je vroeger kon, je bent niet meer de oude. Anders maar daarom niet minder waardevol.

Maar voel je je ook zo? Vind je jezelf nog aantrekkelijk? Mooi? Sexy? Interessant? Bijzonder?

Kan je je verzoenen met je littekens, je stoma, je veranderde haar, je gehavende borst, ...?

Uiteraard is je uiterlijk niet het enige of het belangrijkste, maar je goed voelen over jezelf geeft ook een goed gevoel in het algemeen. Het huisvandeMens nodigt fotografe Hilde Braet uit, die in een rustige, private ruimte samen met jou stil staat bij hoe jij jezelf ziet en jezelf liever zou zien - letterlijk en figuurlijk.

Na dit gesprek maakt zij in onderling overleg een portret dat hierbij aansluit. Als een krachtbron en statement voor jezelf!

Een creatieve manier om te werken aan je zelfbeeld en zelfwaarde, de foto krijg je als aandenken.

De activiteit staat open voor iedereen: patiënten, ex-patiënten of patiënten voor wie geen therapie meer mogelijk is.

Er zijn sessies gedurende de hele dag. Elke sessie is privé en duurt ongeveer een uur.

Organisatie huisvandeMens Brugge

E-mailadres brugge@demens.nu

Telefoon 050 33 59 75

Deelname gratis, inschrijven noodzakelijk

Locatie VC De Sleutelbrug, Beenhouwersstraat 1, 8000 Brugge

Datum donderdag 20 oktober 9-17u

huis
van de **mens**
is vrijzinnig humanistisch

Kom op tegen Kanker

Foto's © Hilde Braet

Wereldlichtjesdag kaarsjesmoment

ZONDAG 11 DECEMBER 2016 - HUISVANDEMENS IEPER VANAF 18U30

Wereldlichtjesdag wordt iedere tweede zondag van december georganiseerd. Om 19 uur plaatselijke tijd komen mensen van over de hele wereld samen en branden een kaarsje voor alle kinderen die, op welke leeftijd en om welke reden dan ook, zijn overleden.

De kiem van het initiatief ligt meer dan 40 jaar geleden in het Engelse Warwick Hospital waar twee jonge kinderen, Billy en Kenneth, er op enkele dagen verschil overleden. Simon Stephen, verbonden aan dit hospitaal, wist hoeveel steun lotgenoten bij elkaar konden vinden en bracht beide ouders samen. Deze ontmoeting was het begin van veel diepgaande gesprekken over verloren gegane dromen, pijn en verdriet. Omdat de ouders van Billy en Kenneth veel aan elkaar hadden besloten ze om ook andere lotgenoten te omarmen, zodat ook zij deze houvast konden ervaren. Ze richtten een zelfhulpgroep voor rouwende ouders op en noemden het 'The Compassionate Friends'. Vriendschap, begrip, hoop en het besef niet alleen te zijn met het verdriet waren er de uitgangspunten.

Het initiatief kende een groot succes en stak al snel de Atlantische Oceaan over. Verschillende afdelingen werden in Amerika opgericht. Maar de overzeese vrienden hadden grotere plannen; ze wilden iedereen van over de hele wereld met elkaar verbinden. Daarom richtten ze 1997 Worldwide

Candle Lighting op. Bij ons beter gekend als 'Wereldlichtjesdag'. Zo worden er elke tweede zondag van december om 19 uur plaatselijke tijd, wereldwijd kaarsjes aangestoken. Een 24 uur durende golf van licht gaat de wereld rond en beweegt zich van tijdzone naar tijdzone. Op die manier willen ze de wereld wat meer licht geven en rouwende ouders een hart onder de riem steken.

Ook het huisvandeMens in Ieper sluit zich bij dit initiatief aan en zet op zondag 11 december vanaf 18u30 de deuren nóg wijder open. Ze nodigen iedereen, die samen een overleden kind wil herdenken, uit om een kaarsje aan te steken. Na het kaarsjesmoment is er, voor wie dit wil, een gezellig samenzijn met een drankje.

Heb je na het lezen van dit artikel nood aan een luisterend oor of wil je meer informatie over 'Wereldlichtjesdag', neem dan zeker contact op met het huisvandeMens in Ieper of in je regio.

MIEKE DELTOMME
Vrijzinnig humanistisch consulent
huisvandeMens Ieper

BRUGS & VRIJZINNIG

De Sleutelbrug laat elke editie iemand uit het Brugse aan het woord over zijn of haar vrijzinnigheid. Wat betekent immers vrijzinnig zijn voor onze lezers en hoe komt dat in de praktijk tot uiting?

TOSCA MONTEYNE

in de kijker

Tosca vertelt ons wie zij is, wat zij doet in het leven en wat vrijzinnig humanisme voor haar betekent:

Ik ben Tosca Monteyne. Ik ben vijftien jaar en heb twee jongere zussen. Ik volg les in het vijfde jaar wiskunde-wetenschappen in het

KA Brugge*. Na school ga ik graag lopen of turnen. Ik hou ook van tekenen, piano, lezen en reizen. Mijn hobby's veranderen nogal vaak: ik probeer van alles. Dat is niet enkel zo op vlak van hobby's. Ik hou ervan om alles te proberen, mensen leren kennen en plaatsen ontdekken. Ik wil proeven van de wereld. Vrijzinnig humanisme helpt me daarbij.

Op de lagere school volgde ik al lessen zedenleer. Hoewel de keuze niet echt bewust was, was het wel een hele goede keuze. We leerden samen te werken met de klas, respect te hebben voor iedereen en open te staan voor ideeën die niet overeenkomen met onze eigen mening. Dat zijn waarden die ik nog steeds heel belangrijk vind. Nu gaat het in de lessen NCZ vooral om kritisch denken, je eigen mening kunnen delen maar ook luisteren naar de mening van anderen. We bespreken onderwerpen als mensenrechten, gelijkheid, religie, filosofie, psychische gezondheid en we discussiëren over de actualiteit. De lessen NCZ zijn anders dan andere lessen omdat ze beginnen bij de leerlingen zelf. We leren niet alleen van een leerkracht maar ook van elkaar. We stellen alles in vraag en gaan zelf op zoek naar antwoorden. En misschien is het niet zozeer het vinden van antwoorden, maar vooral dat zoeken dat ik zo belangrijk vind.

Vrijzinnig humanisme is voor iedereen een beetje anders. Het is met je leven doen wat jij zinvol vindt. Het is zoeken naar die zin en misschien is dat zoeken wel die zin. Omdat ik nog niet zeker weet wie ik ben, weet ik ook nog niet precies wat het voor mij inhoudt. Hier is wat ik wel al weet:

Ik ben een nieuwsgierig en enthousiast meisje. Ik sta voor veel dingen open en probeer om zo weinig mogelijk vooroordelen te hebben. Waarom zou je je leven beperken door op een geslo-

ten manier te denken? Ik wil respectvol omgaan met alle mensen die ik ontmoet en vriendelijk zijn tegenover iedereen. Dat is niet altijd vanzelfsprekend maar proberen kan geen kwaad. Door mijn enthousiasme ben ik vaak luid en een beetje druk. Dat kan zowel positief als negatief zijn maar het hoort bij wie ik ben.

Ik vind het niet makkelijk om mijn eigen karakter te doorgronden, om karaktereigenschappen op mezelf te plakken. Maar ik ben graag creatief bezig en kan me inzetten voor de zaken die ik belangrijk vind. Voor concrete doelen, maar ook voor bepaalde waarden zoals respect, solidariteit, gelijkheid en vrijheid. Iedereen moet vrij zijn om zelf zijn leven zinvol in te richten, zolang die vrijheid de vrijheid van anderen niet schendt. Doen wat je graag doet maar rekening houden met de wereld om je heen. Dus ook denken aan anderen en respect hebben voor elkaar.

Ik denk dat we daar niet altijd genoeg bij stilstaan, bij dat respect hebben en vriendelijk zijn. Er zijn al zo veel problemen en toch maken we het elkaar steeds moeilijker, steunen we elkaar niet genoeg. Mensen hebben soms een vreemde neiging naar haat. Volgens mij ligt de oorsprong daarvan meestal in onwetendheid. Wat we niet kennen zien we snel als minderwaardig of zelfs slecht. We zouden meer moeite moeten doen om andere culturen, ideeën en mensen te begrijpen.

We leren elkaar niet altijd echt kennen. We leven vaak langs elkaar heen en niet met elkaar. Dat vind ik jammer, want mensen zijn echt fascinerend. En dan bedoel ik niet enkel de mensen naar wie je opkijkt, maar echt iedereen. Iedereen heeft een ander leven, iedereen denkt anders, iedereen is anders. Ik vind dat zo fascinerend. Ik hou ervan om mensen écht te leren kennen.

Hoe meer mensen ik ontmoet, hoe belangrijker ik het vind om open te staan voor iedereen en om vriendelijk te zijn. Dat is voor mij een belangrijk onderdeel van vrijzinnig humanisme. Ik wil een positieve invloed hebben op mijn omgeving.

Eenvoudige dingen als een gemeend complimentje of zelfs gewoon een goeiedag kunnen een verschil maken. Een onbekende die naar je glimlacht kan je dag echt maken. Dus probeer ik die onbekende te zijn.

*De tekst dateert van vorig schooljaar.

Met dank aan leerkracht Niet-Confessionele Zedenleer Lotje Stoens.

BRUGS & VRIJZINNIG

De Sleutelbrug laat elke editie iemand uit het Brugse aan het woord over zijn of haar vrijzinnigheid. Wat betekent immers vrijzinnig zijn voor onze lezers en hoe komt dat in de praktijk tot uiting?

PATJE DE BUCK

in de kijker

Ik ben als Brugse geboren op 11 augustus '47 (van de vorige eeuw dus! ;-)) in een rood nest in "t lokol van de socialisten" het Werkerswelzijn, in de Steenstraat.

Mijn schooljaren begonnen in de kleuterschool 't Fröbeltje, vervolgens het Koninklijk Lyceum en dan de Normaalschool waar ik studeerde voor onderwijzeres. Ik wou eigenlijk verpleegster worden maar ik mocht niet van mijn pa.

Opa Lazarie De Buck was leider van de Socialistische Jeugdturngroep en mijn oma voorzitter van de Socialistische Vooruitziende Vrouwen en medeoprichtster van het Kinderwelzijn. Samen met mijn ouders runden ze het Volkshuis.

Papa was al even sterk en sportief als zijn vader. Hij was turner, roeier, gewichtheffer, zwemmer en waterpolospeler. Mama heeft nooit leren zwemmen!

Hij ging mee, als reserve waterpolospeler, naar de Olympische Spelen in Berlijn in 1936, toen Hitler er was en hij de zwarte atleet Jesse Owens de medaille weigerde te overhandigen. Beroepsmatig was hij verzekeringsagent bij de toen Prévoyance Sociale, nu P&V genoemd.

We zijn steeds 'ongelovig' geweest en zo ben ik ook opgevoed. Wij stelden menselijke waarden voorop, we waren sterk antiklerikaal omwille van de vele misbruiken en machtsdrang van het in die tijd overheersende katholieke bewind in België en in Brugge.

Het woord vrijzinnigheid bestond bij ons nog niet als gebruiksterm voor ons niet-gelovig zijn.

We hadden ook geen behoefte om ons bij een georganiseerde beweging aan te sluiten. Vrijzinnig zijn was voor ons een evidentie en ik ben erg blij zonder dogma's noch schrik- en schuldgevoelens te zijn opgevoed. Geloof heeft tot nu al voor veel verdriet, trauma's, schrik en oorlogen gezorgd.

Zelfs in het Lyceum bestond in mijn lagere schooltijd geen zedenleer. Je vloog gewoon uit de klas in de gang of je moest naar een andere klas gaan, waar de juf zei: "Zet je maar vooraan op de trede, dan ziet iedereen dat jij geen godsdienst volgt!"

Toen ik 12 jaar was deed ik geen communie en vroegen de kinderen me: "Door welke zwijnen ben jij opgevoed?" en "Waarom leef jij dan?" Twee essentiële vragen die me tot mijn nu bijna 70ste jaar zijn bijgebleven.

Na mijn studies heb ik 40 jaar fulltime gewerkt waarvan 3 jaar in het Brugse stadhuis, bij de dienst financiën en eigendommen. Voor de rest werkte ik als onderwijzeres, eerst in de Pannebekerstraat, toen nog wijksschool van het Lyceum en vervolgens in Blankenberge, Kortrijk, Knokke, Izegem en uiteindelijk op de Vrijdagmarkt, ook een wijksschool van het Lyceum, later Basisschool Brugge Centrum genoemd.

Met papa ging ik als kind veel mee op ronde om polisgeld op te halen, bij allerhande gezinnen. Daardoor heb ik veel mensenkennis opgedaan. Het sociale leven heeft me steeds aangetrokken.

Net als papa waren mijn zus Lonie en ik aangesloten bij de Brugse Zwemkring (de Bazako's). Vanaf m'n 8ste (mijn zuster Lonie was er toen 12) moesten wij elke dag om 6u opstaan, meerijden naar de Lac van Loppem, trainen met enkele mannen, lopen, pompen, slijk smijten, elkaar dragen door de bossen tot terug aan de Lac. In de winter moesten we dan een vierkante meter ijs uithakken, in het water springen, bevroren eruit komen, kleren aandoen bij de auto, een boterham eten en dan naar school.

We zijn nooit verkouden geweest! Ik heb die sport, wat vanaf 1960 De Brugse Ijsberen noemde, 30 jaar uitgeoefend, tot ik, door borstoperaties de trainingen niet meer kon meedoen. Ijsberen is een zéér gezonde sport en daar kun jij, William, van meespreken! ;-)

In het verenigingsleven ben ik secretaresse geweest bij de vriendenkring van het Lyceum, het HVV Brugge en de Vrienden van het Gemeenschapsonderwijs. Ik was ook 10 jaar bestuurslid bij Opvang vzw en zet me nu in voor het Vrijzinnig Centrum.

Ik heb 10 jaar toneel gespeeld bij het amateurgezelschap De Valk, wat zeer fijn was. Ooit speelde ik er een truttetante in "Zwijg kleine" en jaren later kwam ik een mevrouw tegen die naar haar man riep "Roger! De trutte is hier!" ;-)) Een heel fijne tijd!

Mijn passie is echter het lesgeven geweest. Ik heb 15 jaar in het 5e en 6e leerjaar en 22 jaar in het 1e leerjaar les gegeven. Ik heb zoveel vriendschap gekend, zoveel idealisme en onvoorwaardelijke inzet meegemaakt. Een hechte band gevoeld met dié kinderen, die het in hun leven het zwaarst hadden te verduren door mishandeling, handicap, armoede of vluchten uit de oorlog, destijds uit het toenmalige Joegoslavië.

Nog steeds heb ik veel vriendschap van zovele ouders en hou ik contact met de kinderen van toen via Facebook. Zij zijn nu zelf volwassenen geworden.

Er is voor onze kinderen inderdaad veel veranderd maar wat toch steeds blijvend is, is de drang naar vervolmaking, verbetering, menselijke omgang, behoefte aan veiligheid en liefde.

Jonge mensen moeten blijvend aangespoord worden om na te denken, kritisch te zijn en te debatteren met elkaar over de fundamentele maatschappelijke behoeften. Ze moeten zich los proberen te maken van opgelegde dogma's en mogen niet verglijden tot apathische, a-politiekgezinde burgers.

We moeten de jeugd blijven koesteren. Ze zijn ons hoogste goed. Het onvoorwaardelijke bij kinderen en jongeren is onbetaalbaar en uniek. Deze inzet mag niet verbrand worden vooraleer ze volwassen zijn. In hen blijven geloven, hen steunen en stimuleren kost geen geld.

Wij en de maatschappij in het algemeen, krijgen er onschatbare waarden voor terug.

XXX
Patje

Nawoord: ik had enkele vragen voor Patje maar haar verhaal was zo boeiend dat ik de vragen heb gelaten voor wat ze zijn. En ja, ik heb samen met Patje bij de Brugse ijsberen gezwoomen :-)

WILLIAM PHARASYN,
3 SEPTEMBER 2016

Zaterdag
22 okt 2016
om 17u30

In de Gotische zaal
van het Brugse Stadhuis,
Burg 12 Brugge

Plechtige uitreiking
van de Prijs voor
het Vrije Denken aan
Prof. Em. Marc Van Montagu
&
Prijs voor Vrijzinnige Actie
aan **LEIF West-Vlaanderen**

Na de prijsuitreiking wordt een receptie aangeboden en kan, mits reservatie, deelgenomen worden aan het banket in aanwezigheid van de gelauwerden in de Crowne Plaza Brugge om 20u30. Inschrijven voor het banket kan via info@maeckelberghefoundation.be

www.maeckelberghefoundation.be

Hoe meer cultuur men heeft
hoe meer mens men is.

RAYMOND MAECKELBERGHE

www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids

www.facebook.com/groups/VCDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgeneheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
E morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Marieke Denolf
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgeneheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E morele.consulenten@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaarde
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

PLEEGZORG WEST-VLAANDEREN

Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg
Ruddershove 4 | 8000 Brugge | T 050 32 72 70
Antenne Kortrijk | T 056 22 52 85 | info@pleegzorgvwl.be

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINES
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie januari-februari-maart 2017
vrijdag 18 november

Editie april-mei-juni 2017
vrijdag 24 februari

HVV - OVM BRUGGE

 Oudervereniging voor de Moraal

E info@ovmbrugge.be
www.ovmbrugge.be

WF WILLEMSFONDS

 Brugge en Brugs Ommeland

T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS

 Brugge

T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND AAN GEVANGENEN

 | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE

Uitstraling Permanente Vorming VUB | T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE

centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN

Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM

E upv@vub.ac.be | T 02 614 82 20
www.vub.ac.be/UPV

VRIENDEN VAN HET GO! BRUGGE

T 059 50 41 81 | E vriendengo@gmail.com
www.vriendengo.be